

Книш С.В.

студентка ЮД-643

юридичного факультету ДДУВС

Науковий керівник:

Андрієвська Л.О.

викладач кафедри цивільно-правових
дисциплін ДДУВС

ДОГОВІР ДАРУВАННЯ ТА ОСКАРЖЕННЯ ЙОГО ДІЇ

В сучасній Україні відбувається збільшення ролі договорів в умовах суспільного та державного життя. Договори набули більшої суспільної значимості у цивільно-правових відносинах ніж у ХІХ ст. і тому з'явилася потреба відповідно до покращення умов правового регулювання договорів. Договір дарування є одним із найстаріших та найпоширеніших цивільно-правових договорів. Суть договору дарування розкривається через його безоплатність, а соціальна його значимість полягає у безкорисності. До 2003 року договір дарування не часто ставав об'єктом наукових досліджень можливо з причини того що регулювався він лише двома статтями ЦК УРСР. У 2003 році Цивільний кодекс України змінив та дозволив правове регулювання договору дарування, а змінив саме: вимоги до суб'єктного складу та форми договору, особливості його виконання та припинення а також збільшив коло майна яке є предметом договору дарування [5].

Дарування є правочином який базується на взаємній згоді сторін, тобто згоди дарувальника та згоди обдаровуваного, цей правочин не може бути здійсненим без волі сторони яка є обдаровується. Предметом договору дарування може бути будь-яке майно (як індивідуально визначені речі, так і речі, визначені родовими ознаками), не вилучене з товарообороту і яке може бути у власності особи, якій воно дарується. Згідно статті 718 ЦК України дарунком можуть бути рухомі речі, в тому числі гроші та цінні папери, а також нерухомі речі. Дарунком можуть бути також майнові права, якими уже володіє дарувальник, або які можуть виникнути в майбутньому [1].

Договір дарування може бути як реальним, так і консенсуальним. Реальність та консенсуальність договору дарування пов'язані з моментом його укладення, який може співпадати або не співпадати у часі з моментом фактичної передачі майна (дарунка). В першому випадку договір дарування вважається укладеним у момент передачі майна від дарувальника обдаровуваному (реальний договір), в другому - з моменту досягнення згоди сторін (дарувальника та обдарованого) з усіх істотних умов договору (консенсуальний договір). Таким чином, момент укладення договору дарування може не співпадати з переходом права власності на майно (дарунок).

Договір дарування є безоплатним на відміну від договорів: купівлі-продажу, поставки, міни, відбувається відчуження майна від однієї особи на користь іншій і безоплатно. Договір дарування є, як правило, одностороннім договором, тобто таким, коли одна сторона (дарувальник) передає або зобов'язується передати в майбутньому другій стороні (обдаровуваному)

безоплатно майно (дарунок) у власність, причому, остання не приймає на себе ніяких обов'язків, а стає лише власником цього майна або наділяється правом вимагати передання йому дарунка [3].

Обов'язок дарувальника передати дарунок може бути зумовлений відкладальною обставиною. У такому разі договір дарування є правочином з відкладальною обставиною. Згідно статті 212 Цивільного кодексу частини першої, визначається що особи, які вчиняють правочин, мають право обумовити настання або зміну прав та обов'язків обставиною, щодо якої невідомо, настане вона чи ні (відкладальна обставина). Прикладом відкладальної обставини в договорі дарування може виступати умова надання майна а саме квартири від батька сину у випадку укладання шлюбу останнього [1].

Зважаючи також на загальний строк позовної давності у три роки, договір дарування має один рік позовної давності, тобто можливості його оскарження. Але строки позовної давності можна відновити якщо суд визначить факт помилки та порушення в укладанні договору.

Верховний Суд України роз'яснив випадки визнання договору дарування не дійсним: «Якщо особа, яка вчинила правочин, помилилася щодо обставин, які мають істотне значення, такий правочин може бути визнаний судом недійсним. Істотне значення має помилка щодо природи правочину, прав та обов'язків сторін, таких властивостей і якостей речі, які значно знижують її цінність або можливість використання за цільовим призначенням. Помилка щодо мотивів правочину не має істотного значення, крім випадків, встановлених законом» [2].

За змістом статей 203, 717 ЦК України договір дарування вважається укладеним, якщо сторони мають повне уявлення не лише про предмет договору, а й досягли згоди щодо всіх його істотних умов.

Отже якщо особа-позивач помилилася при визначенні фактичних обставин укладання договору що вплинуло на визначення нею договору дарування як договору довічного утримання не є достатніми підставами для задоволення позову. Окрім названих обставин ще повинні бути присутні: вік позивача, його стан здоров'я та потреба у зв'язку із цим у догляді й сторонній допомозі; наявність у позивача спірного житла як єдиного; відсутність фактичної передачі спірного нерухомого майна за оспорюваним договором дарувальником обдаровуваному та продовження позивачем проживати в спірній квартирі після укладення договору дарування. Особа позивач повинна привезти достатні кількість доказів які вказують на дійсну помилку при укладанні договору. Зі зміною законодавчої регулятивної бази, кількість укладання договорів збільшилась а й тому збільшилась потреба у розтлумаченні норм що регулюють умови укладання ті підстав припинення договорів.

Бібліографічні посилання:

1. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. // [Електронний ресурс].

- Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/435-15>.

2. Постанова Верховного Суду України від 27 квітня 2016 року № 6-372цс16 // [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.scourt.gov.ua/clients/vsu/vsu.nsf/%28documents%29/BA1215201A13B772C2257FA4003039C1>.

3. Цивільне право України: навчальний посібник / кол. авторів; за ред. Г.Б. Яновицької, В.О. Кучера. – Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2015. – 468 с.

4. Роз'яснення Мін'юст України від 16.03.2011 р «Щодо форми правочинів» // [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://www.profiwins.com.ua/uk/letters-and-orders/ministry-of-justice/1865-1904.html>.

5. Договір дарування / Л. М. Горбунова, С. В. Богачов, І. Ф. Іванчук, Г. В. Красій; М-во юстиції України.- К.: ТОВ «Поліграф-Експрес», 2014.

Скрипник Р. В.

студент ЮД-546 юридичного факультету ДДУВС

Науковий керівник:

Андрієвська Л.О.

викладач кафедри цивільно-правових дисциплін ДДУВС

ЗАХИСТ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ В УКРАЇНІ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ

Законодавча база є досить змістовною і в цілому відповідає міжнародним нормам. Сьогодні правовідносини в сфері інтелектуальної власності регулюються окремими положеннями Конституції України, нормами Цивільного, Кримінального, Митного кодексів України, Кодексу України про адміністративні правопорушення, відповідних процесуальних кодексів, окремих спеціальних законів та близько ста підзаконних нормативних актів. Крім того, Україна є учасницею багатьох міжнародних угод, які є частиною національного законодавства. Однак не можна не зауважити, що ефективність системи охорони інтелектуальної власності є недостатньою через цілий комплекс проблем, які потребують термінового вирішення. Все це перешкоджає розвитку інноваційної діяльності, утворенню в Україні цивілізованого ринку інтелектуальної власності. Крім того, залишаються не вирішеними питання щодо фінансування заходів у сфері трансферу технологій, організації управління та розвитку інфраструктури у сфері правової охорони інтелектуальної власності: запровадження у структурі Державного департаменту інтелектуальної власності посад державних інспекторів в усіх регіонах України; розширення штатної чисельності підрозділу з питань захисту прав інтелектуальної власності, Державної митної служби України;